

Kuigi sademeid tuli aprillis Tartumaal veidi vähem kui norm ette näeb, tõstsid tulvaveed Emajõe aprilli teisel poolel viimase 43 aasta kõige kõrgemale tasemele.

Aivar Aotäht

Aprilli- ja maikuu ilm on läinud vahetusse

Aprillililmalt võib ikka oodata igasuguseid vempe. Neid oli ka tänava, kuid kevade suurülratuse on valmistanud ikkagi mai, vähemalt kuu algus.

AIV KALLIS, meteoroloog

Sellist jahedat mai alguse dekaadi pole olnud aastakümneid: õhusooja oli peaaegu sama palju kui märtsi lõpus.

Maisoe aprillis

Aprill seevastu tundus meeldivalt pehme. Tõepoolest, ka ilmakokkuvõtted näitasid, et õhk oli ajuti erakordselt soe. Jürikuu keskmiseks õhutemperatuuriks mõõdeti Tõravere 8,4°C, mis on vähemalt poolsajandi kõrgeim.

Muide, kõige külmem aprill sel ajavahemikul oli 1955. aastal, kui keskmiseks saadi vaid -0,8°C.

Lõunapoolsemates jaamades Võrus ja Valgas oli tänava aprillis veelgi soojem (8,9 ja 8,6 kraadi), mis ületab normi juba ligi viie kraadi võrra. Kogu Eesti territooriumi kuu keskmiseks õhutemperatuuriks arvutas meteoroloogia ja hüdroloogia instituut 7°C,

mis on kolm kraadi normist enam.

Suurte veekogude ääres oli muidugi jahedam: Mustvees 5,3°C ja Kärklas 5,8°C.

Päevi, mil elavhõbedasamm tõusis üle 19 kraadi, loeti Tartu kandis kokku kuus, kahel päeval tuli maksimumtemperatuuriks 20,7, vaid kuuel ööl oli öökülma.

Tormid ja tulvaveed

Huvitav on seegi, et juba kolmandat aastat järjest sajab 12. aprillil, kosmonautikapäeval lund või lörtsi.

Sademeid tuli Tartumaale veidi vähem kui norm ette näeb — 29,1 mm. Sajupäevi oli 13. Päikesepaistelisel päeval kuumenes mulla pind 33 kraadini.

Pikaleveninud talve jooksul kogunenud lumi hakkas hoogsalt sulama, tekitades harv nähtavaid üleujutusi. Mitme aasta tagant oli Supilinna elanikel jälle vesi ahjus, ka sõna otseses mõttes.

Elektriga varustajail esines aprillis kibedaid tööpäevi, kui kevadtormid murdsid puid ning kergitasid katuseid. Tugevaim tuul registreeriti Tõravere 18. kuupäeval — 22 m/s —,

Väike-Maarjas ulatusid puhangud isegi 24 meetrini sekundis.

Šveitsis tulbid lumes

Aprill oli maailmas samuti tujukas. NATO ei saanud Jugoslaavias kuidagi pommitada, sest pilved tulid ja läksid ning udu hõljus kui loor maa kohal.

Šveitsis kattusid tulbid lumega, mägikuurortides leidis veel mai algul majade ümber lumehangesid.

Tavatult külmem oli sügise algus Austraalias, kus õhusooja oli tavalisest 3—6 kraadi vähem.

Kõige külmem paik põhjapoolkeral oli Tunka Siberimaal, kus mõõdeti isegi 65 külmakraadi.

USAs algas tornaadode hooaeg.

Sada aastat tagasi

Sada aastat tagasi oli Tartus jahe kevad, lumi sulas 4.-5. aprilli paiku. Jürikuu keskmiseks temperatuuriks arvutati 3,9 kraadi, kõige soojem päev oli kuu viimane — 20 kraadi. Sademeid tuli õige ohtralt — 67,8mm.

Mis saab edasi? Jõhvi vanarahvatarkus ütleb: mida aprill ehitab, seda mai lahutab.